

Prof. Dr.
Baki İlkey ENGİN

Dr.
Tülay A. ÜNVER

Dr.
Işık ÖNAY

BORÇLAR HUKUKU PRATİK ÇALIŞMALARI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR.....	XIII

Birinci Bölüm

ŞEMALAR

Şema 1: Borç İlişkisinin Kaynakları	3
Şema 2: Hukuki İşlemin Unsurları ve Hükümsüzlük Türleri	4
Şema 3: Kusura Dayanan Haksız Fiil Sorumluluğunun Şartları	5
Şema 4: Kusura Dayanmayan Sözleşme Dışı Sorumluluk Halleri	6
Şema 5: Sebepsiz Zenginleşmede İade Borcunun Kapsamı.....	7
Şema 6: Borcun İfa Zamanı.....	8
Şema 7: Sözleşmeyle Belirlenen Vade Türleri.....	9
Şema 8: İfa Etmeme Halleri (İfa Engelleri).....	10
Şema 9: İmkânsızlığın Borçlar Hukukundaki Rolü.....	11
Şema 10: Borçlu Temerrüdünün Şartları	12
Şema 11: Borçlu Temerrüdünün Sonuçları	13
Şema 12: Borcun ve Borç İlişkisinin Sona Erme Halleri	14
Şema 13: Borç İlişkisinin Alacaklı / Borçlu Tarafında Birden Fazla Kişinin Bulunması.....	15
Şema 14: Borç İlişkilerinde Taraf Değişiklikleri.....	16

İkinci Bölüm

ÇÖZÜLMÜŞ OLAYLAR

I.	Öneri – Öneriye Davet – Kabul – Sözleşmenin Kurulması – Yanılma – İfa İmkânsızlığı.....	19
II.	Sözleşmenin Kurulması – İrade Sakatlıkları – Culpa in Contrahendo – Önsözleşme – Alacağın Devri.....	27
III.	Şekil – Şekle Aykırılık – Hakkın Kötüye Kullanılması – Sebebi Gösterilmeyen Borç Tanınması.....	35
IV.	Beyaza İmza – Güven Teorisi – Hata Sebebiyle Sözleşmenin İptali – Alacağın Devri – İbra – Geciktirici Koşula Bağlı Tasarruf İşlemi.....	42
V.	Temsil – Temsilcinin Kendisiyle İşlem Yapması – Yetkisiz Temsil – Aldatma – Aşırı Yararlanma (Gabin) – Sözleşmenin İptali	48
VI.	İfa	57
VII.	Sözleşmenin Kurulması – Temsil – İrade Sakatlıkları – Ödemezlik Defi – Borçlu Temerrüdü – İmkânsızlık – İbra	70
VIII.	Borçlu Temerrüdü – Olumlu Zarar – Olumsuz Zarar	75
IX.	Seçimlik Borç – İmkânsızlık – Halefiyet – Alacağı Talep Etmeme Taahhüdü – Alacağın Devri – Takas – İfa Yerine Edim – İfa Uğruna Edim	78
X.	Haksız Fiil.....	85
XI.	Kusura Dayanan Haksız Fiil Sorumluluğu – Adam Çalıştıranın Sorumluluğu – İfa Yardımcısının Borca Aykırı Davranışından Sorumluluk – Yapı Malikinin Sorumluluğu – Zararın Belirlenmesinde Denkleştirme Sorunu.....	93
XII.	Kusura Dayanan Haksız Fiil Sorumluluğu – Zarar Görenin Kusuru – Cismani Zarar ve Ölüm Halinde Tazminatın Kapsamı – Zarardan Birden Fazla Kişinin Sorumluluğu – Karayolları Trafik Kanunu’ndan Doğan Sorumluluk.....	99
XIII.	Sebepsiz Zenginleşme – Muvazaalı (Danışıklı) İşlem – Tasarruf İşleminin Sebebe Bağlılığı – Sözleşmeden Dönmenin Etkisi.....	108
XIV.	Alacağın Devri – Borcun Üstlenilmesi.....	117
XV.	Ceza Koşulu – Ahlâka Aykırı Fiil – Hukuka veya Ahlâka Aykırı Amaçla Verilen Şeyin İadesi – Üçüncü Kişinin Fiilini Üstlenme.....	126

Üçüncü Bölüm

ÇÖZÜLECEK OLAYLAR

I.	Sözleşmenin Kurulması – Önerinin ve Kabulün Geri Alınması – Saik Hatası – Aldatma – İşlem Temelinin Çökmesi – Şekil – Tahvil – Temsil Yetkisinin Geri Alınması.....	135
II.	Sözleşmenin Kurulması.....	137
III.	Öneriye Davet – Öneri – Yanılma – Aldatma – Temsil.....	139
IV.	Muvazaa – Şekil – Miktarda Yanılma – Korkutma – Alacağın Devri – Soyut Borç İkrarı – Culpa in Contrahendo.....	140
V.	Muvazaa– Alacağın Devri – Culpa in Contrahendo – Kusura Dayanan Haksız Fiil Sorumluluğu – Kusursuz Sorumluluk Halleri – Bedensel Bütünlüğün İhlalinde Tazminatın Kapsamı.....	142
VI.	Yanılma – İşlem Temelinin Çökmesi – Şekil – Şekle Aykırılık – Hakkın Kötüye Kullanılması – Alacağın Devri – İbra – Borçlu Temerrüdü – İmkânsızlık – Kusura Dayanan Haksız Fiil Sorumluluğu – Kusursuz Sorumluluk Halleri	144
VII.	Doğrudan Temsil– Dolaylı Temsil – Temsil Yetkisinin Geri Alınması – Yetkisiz Temsil– Sözleşme Tarafının Aldatması – Üçüncü Kişinin Aldatması – Aldatmanın Sözleşmeye Etkisi.....	147
VIII.	Temsil– İmkânsızlık – Ödemezik Defi – Borçlu Temerrüdü – Yabancı Para Borcu – Alacaklı Temerrüdü – İfa Yardımcısının Fiilinden Sorumluluk – Sorumsuzluk Anlaşması – Genel İşlem Koşulları.....	149
IX.	Temsil – Temsil Yetkisinin Kapsamı –Temsil Yetkisinin Geri Alınması – Kusura Dayanan Haksız Fiil Sorumluluğu – Müterafik Kusur	152
X.	Genel İşlem Şartları – Muvazaa – Alacağın Devri – Borçlu Temerrüdü – Yabancı Para Borcunun İfası – İmkânsızlık – İfa Yardımcısının Fiilinden Sorumluluk – Edim Yükümlerinden Bağımsız Borç İlişkisi.....	154
XI.	Edim Türleri– İfa Yeri – Borçlu Temerrüdü – İmkânsızlık – Müteselsil Borçluluk – Halefiyet – Takas – Cezai Şart.....	157
XII.	İfa Zamamı – Ödemezik Defi – Borçlu Temerrüdü.....	159
XIII.	Üçüncü Kişinin İfası – Alacağın Devri – Borca Katılma – Sebepsiz Zenginleşme	160
XIV.	İfa Yardımcısının Fiilinden Sorumluluk – İmkânsızlık – Beyaza İmza – İfa Yerine Edim – İfa Uğruna Edim.....	162

XV.	Şahsen İfa Zorunluluğu – Kısmi İfa – İbra – Değişirme Sözleşmesi – Alacaklı Temerrüdü – İfa Yerine Edim – İfa Uğruna Edim – İfa Yardımcısının Fiilinden Sorumluluk – Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşme.....	164
XVI.	İmkânsızlık– Borçlu Temerrüdü – Yabancı Para Borcu – Alacağın Devri – Temsil – Yetkisiz Temsil– Kusura Dayanan Haksız Fiil Sorumluluğu – Adam Çalıştıranların Sorumluluğu – Bedensel Bütünlüğün İhlali Halide Tazminatın Kapsamı – Teselsül .	166
XVII.	Üçüncü Kişi Yararına Sözleşme – Takas	168
XVIII.	Üçüncü Kişinin Fiilini Taahhüt.....	169
XIX.	Cezai Şart	170
XX.	Ölüm ve Bedensel Zararlarda Tazminatın Kapsamı – Kusursuz Sorumluluk Halleri – Yansıma Zarar – Haksız Fiillerde Zamanaşımı – Sebepsiz Zenginleşme – Müteselsil Borçluluk – Alacağın Devri.....	172
XXI.	Kusura Dayanan Haksız Fiil Sorumluluğu – Yapı Malikinin Sorumluluğu – Sebepsiz Zenginleşme –Müteselsil Borçluluk – Koşula Bağlı Borç	174
XXII.	Adam Çalıştıranların Sorumluluğu – Hakkaniyet Sorumluluğu – Yapı Malikinin Sorumluluğu – Hayvan Bulunduranın Sorumluluğu – Ölüm ve Bedensel Zarar	176
XXIII.	Kusura Dayanan Haksız Fiil Sorumluluğu – Adam Çalıştıranların Sorumluluğu – Ayırt Etme Gücünden Geçici Olarak Yoksunluk – Hayvan Bulunduranın Sorumluluğu – Hatır Taşınması – Bedensel Zarar – Sebepsiz Zenginleşme	177
XXIV.	Karayolları Trafik Kanunu'na Göre Sorumluluk	179

Dördüncü Bölüm

İNCELENECEK KARARLAR

I.	İrade Sakatlıkları – Sözleşmenin İptali ➤ Yarg. 1. HD, 13.10.1998, E. 1998/8883, K. 1998/10883:.....	183
II.	Gabin ➤ Yarg. 11. HD, 24.01.2003, E. 2002/7737, K. 2003/622:	186

- III. Şekle Aykırılık – Hakkın Kötüye Kullanılması
➤ *Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu*,
30.09.1988, E. 1987/2, K. 1988/2: 189
- IV. Temsil Yetkisinin Kötüye Kullanılması
➤ *Yarg. HGK*, 05.05.1993, E. 1993/1-79, K. 1993/195: 202
- V. Hukuka Aykırı Fiil – Haksız Fiilin Şartları
➤ *Yarg. HGK*, 08.02.1989, E. 1988/10-174, K. 1989/65: 206
- VI. Hukuka Aykırı Fiil
➤ *Yarg. 4. HD*, 13.06.1989, E. 1989/4164, K. 1989/5352: 208
- VII. Hukuka Aykırılık
➤ *Yarg. 4. HD*, 13.09.1988, E. 1988/4147, K. 1988/7408: 211
- VIII. Haksız Fiil – Uygun Nedensellik Bağı – Hukuka Aykırılık Bağı
➤ *Yarg. 4. HD*, 13.03.1978, E. 1977/5312, K. 1978/3193: 214
- IX. Haksız Fiil – Hukuka Aykırılık Unsuru – Manevi Tazminat
➤ *Yarg. 4. HD*, 18.03.2010, E. 2009/6382, K. 2010/3083: 217
- X. Zorunluluk Hali – Fedakârlığın Denkleştirilmesi –
Vekâletsiz İş Görme
➤ *Yarg. 11. HD*, 15.06.1990, E. 1990/4306, K. 1990/4775: 221
- XI. Manevi Tazminat – Doğrudan Zarar – Yansıma Zarar
➤ *Yarg. 21. HD*, 15.06.2000, E. 2000/4733, K. 2000/4833: 224
- XII. Manevi Tazminat
➤ *Yarg. 4. HD*, 11.07.2002, E. 2001/12708, K. 2002/8915: 226
- XIII. Tıbbi Müdahaleye Rıza - Birlikte (Müterafik) Kusur
➤ *Yarg. 4. HD*, 18.09.1979, E. 1979/5480, K. 1979/9818: 234
- XIV. Adam Çalıştırmanın Sorumluluğu – Zararın Belirlenmesi
➤ *Yarg. 4. HD*, T. 20.11.1984, E. 1984/7770, K. 1984/8597: 240
- XV. Adam Çalıştırmanın Sorumluluğu
➤ *Yarg. 4. HD*, 12.11.1984, E. 1984/7360, K. 1984/8310: 244
- XVI. Hayvan Bulunduranın Sorumluluğu
➤ *Yarg. 4. HD*, 25.11.1993, E. 1993/1081, K. 1993/13614: 247
- XVII. Yapı Malikinin Sorumluluğu
➤ *Yarg. 4. HD*, 28.11.2005, E. 2004/16308, K. 2005/12788: 249
- XVIII. Ev Başkanının Sorumluluğu
➤ *Yarg. 3. HD*, 05.02.2013, E. 2012/23712, K. 2013/1599: 251

- XIX. Sözleşmede Kararlaştırılan Edimi Aşan İfalarda İade Talebinin Hukuki Sebebi: Sözleşme – Sebepsiz Zenginleşme
➤ Yarg. HGK, 14.03.2012, E. 2011/13-748, K. 2012/140: 254
- XX. Faiz
➤ Yarg. HGK, 09.10.2002, E. 2002/12-709, K. 2002/781: 267
- XXI. Sözleşmeyle Kararlaştırılan Temerrüt Faizi Oranının Sınırı
➤ Yarg. 19. HD, 01.07.2013, E. 2013/8556, K. 2013/12306: 276
- XXII. Karşılıklı Borç Yükleyen Sözleşmelerde Borçlu Temerrüdünün Sonuçları
➤ Yarg. 15. HD, 12.5.1983, E. 1983/1307, K. 1983/1255: 279
- XXIII. Olumlu Zarar – Olumsuz Zarar
➤ Yarg. 13. HD, 22.10.1981, E. 1981/5738, K. 1981/6690: 282
- XIV. Güven Sorumluluğu – Tüketici Sözleşmelerinde Haksız Şart
➤ Yarg. 13. HD, 26.01.2012, E. 2011/16549, K. 2012/1177: 286
- XV. Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşme
➤ Yarg. HGK, 06.05.1992, E. 1992/13-213 K. 1992/315: 289
- XVI. Ceza Koşulu
➤ Yarg. 15. HD, 19.10.1992, E. 1992/43, K. 1992/4824: 294
➤ Yarg. 19. HD, 12.02.2008, E. 2007/6745, K. 2008/1104: 295